

Iste Valgkreds mente, at Forslaget gik for vidt, naar det ophævede Regeringens Adgang til at nedsætte Kommissioner. Han mente, at man burde ikke gaa videre end til at forbyde Regeringen at nedsætte dømmende Kommissioner, men fremdeles tilstede den at nedsætte Undersøgelses-Kommissioner. Jeg har forstaaet det saaledes, at naar vi faa vor Retspleje reformeret i den Retning, som her foreslaas, skulle vi være komne til et saadant Punkt, at de almindelige Retter maatte anses for at være fyldestgørende, og jeg tror ogsaa, det vil være Tilfælde. Men navnlig tror jeg, der mod det ærede Medlems Tanke vil rejses den Indvending, at naar de af Regeringen nedsatte Kommissioner, hvilket jo ikke kan bestrides, ikke have i en Aarrække vundet Tilslutning rundt omkring i Befolkningen, har det ikke været paa Grund af disse Kommissioners Egenskab som dømmende Kommissioner, men netop paa Grund af deres Egenskab som Undersøgelses-Kommissioner. Jeg tror, at det foreliggende Forslag har ramt det rette ved at foreslaa, at man skal gaa bort fra ekstraordinære Domstole af den Natur.

I Forbindelse med Spørgsmaalet om Kommissioner maa jeg maaske berøre det Spørgsmaal, der blev rejst af det ærede Medlem for Kalundborg, angaaende Forslagets Stilling til D. L. 1—2—1 og 2. Den sidste Bestemmelse, der gælder om Kongens naturlige Børn, maa jo, saaledes som det ærede Medlem ogsaa gjorde gældende, anses for at være gaet ganske af Brug. Det sidste af den Slags Børn, som vi have kendt her i Landet, blev født i 1813 og døde 1888, og jeg skulde tage meget fejl, om det ikke jævnlige, i alt Fald flere Gange, skete, at han blev indstævnet for de ordinære Domstole, uden at det et Øjeblik faldt ham ind, at han kun kunde dømmes af Dommere, tilforordnede af selve Kongen, og uden at det et Øjeblik faldt de paagældende Dommere ind at afvise Sagen ex officio i Henhold til D. L. 1—2—2, hvad der skulde være sket, hvis man havde anset denne Lovbestemmelse for at være i Kraft. Jeg kan for øvrigt tilføje, at det er mig meddelt fra anden Side, at det beror paa en ren Inkurie, naar man i den sidste Proceskommission ikke har slettet dette Total ud, og ikke har nøjedes med at henholde sig til Bestemmelsen i 1—2—1, som handler om Prinserne og Prinsesserne af Blodet. Hvad denne Bestemmelse angaar, ser jeg ganske anderledes derpaa end det ærede Medlem fra Kalundborg, og Forholdet er dette, at da Grundloven den

5te Juni 1849 blev stadfæstet af Kong Frederik den 7de, tog han forskellige, for øvrigt ikke meget vidtgaende Reservationer, og deriblandt ogsaa den, at denne Bestemmelse, som er gentaget i Kongelovens § 25, skulde vedblive at være i Kraft, og saa forekommer det mig, at naar Forholdet er dette, er der ikke nogen større Anledning for os til at gøre os nogen større Ulejlighed for at faa denne Bestemmelse ophævet, saa meget mindre, som den efter de nuværende Forhold er biottet for enhver praktisk Betydning.

Det ærede Medlem for Kalundborg fandt, at Justitsministeren paa forskellige Punkter blev sat alt for meget ind i Domstolens Maskineri, f. Eks. ved, at Konstitution i de væsentlige Tilfælde er overdraget til ham, endvidere Ordningen med Hensyn til Retsbøger og meget andet, som det ærede Medlem mente burde afgøres ved Dommerrudvalg. Jeg har paa dette Punkt en ganske anden Opfattelse end det ærede Medlem. Jeg tror, at medens man selvfølgelig ubetinget bør hævde den dømmende Myndighed den i Grundloven hjemlede Eneret til Afgørelse af Retsspørgsmaal ved Dom og ubetinget bør værne om Dommernes Uafhængighed af den udøvende Magt, vil det paa den anden Side slet ikke være til nogen Skade for Befolkningen, om der ved Siden af den Pligt, som paahviler Domstolene til at varetage dens Interesser, ogsaa er et andet Organ, der i adskillige Tilfælde kan have et vist Indseende — jeg vil ikke sige med Domstolens Virksomhed, paa ingen Maade — men et vist Indseende med, at Spørgsmaal, der kunne være af Interesse for Befolkningen, virkelig blive paakendte og afgjorte af de paagældende Domstole. Det forekommer mig heller ikke, at det ærede Medlem har Ret, naar han mener, at Paalæg om at fralægge sig Beskyldninger, for saa vidt Dommere angaar, nu ikke længere skulde gives af Justitsministeren, men derimod af de overordnede Dommere. Min Opfattelse af dette staar maaske noget i Forbindelse med, at det forekommer mig, at man i det foreliggende Forslag i alt for høj Grad overlader Paatalen af selve Dommernes mulige Forseelser til overordnede Retter, i Stedet for at det synes mig — hvilket jeg nævner som et af de Punkter, jeg før sigtede til — at være naturligt ligesom nu at give den udøvende Magt Adgang til i paakommende Tilfælde at kræve Paatale, kræve Undersøgelse og Dom. Dommen tilkommer selvfølgelig den overordnede Domstol alene.